

MISCELLANEA

PIOTR STEFANIAK

<https://orcid.org/0000-0002-1880-3237>

Kraków-Budapeszt (Dom Polski)

KAPLICA GROBOWA PW. ŚW. JÓZEFA NALEŻĄCA DO KANONICZEK ZAKONU PREMONSTRATEŃSKIEGO KANONII ZWIERZYŃCIECKIEJ W KRAKOWIE NA CMENTARZU SALWATORSKIM 1889–2020

Abstrakt

Na cmentarzu Salwatorskim w Krakowie znajduje się neogotycka kaplica pw. św. Józefa wraz z katakumbami. Jest ona wybitnym dziełem sztuki funeralnej z XIX wieku w skali krajowej. Została wybudowana w 1888 roku według projektu Sebastiana Jaworzyńskiego na potrzeby pochówków klasztoru norbertanek zwierzyńskich. W latach 1889–2020 zostało w niej pochowanych 113 osób. Obecnie spoczywają w nim szczątki 109 osób: 105 norbertanek zwierzyńskich, jednej norbertanki z Imbramowic i czterech osób świeckich. W katakumbach jest 115 nisz oznaczonych 109 tabliczkami i jedna płyta nagrobna; pięć nisz nie ma oznaczeń. Katakumby grobowca zostały poddane działaniom konserwatorskim w 2024 roku, niemniej z powodu gromadzenia się w nich wody istnieje konieczność wdrożenia innego sposobu zabezpieczającego. Przy okazji prac przeprowadzono inwentaryzację tabliczek memoratywnych umieszczonych w niszach i oznaczających miejsca pochówkowe.

Kaplica św. Józefa jest trzecim z czterech miejsc, w których grzebano zwierzyńskie norbertanki. Do 1837 roku kanoniczki chowano w podziemiach kościoła pw. św. Jana Chrzyciela i św. Augustyna należącym do prepozytury zwierzyńskiej, a następnie w grobowcu zlokalizowanym przy cmentarzu okalającym kościół Najświętszego Salwatora. Od 2020 roku zakonnice są grzebane w nowym grobowcu usytuowanym w nowej części cmentarza Salwatorskiego.

Słowa kluczowe: Kanoniczki Zakonu Premonstratkańskiego, norbertanki, Konwent Zwierzyński, cmentarz Salwatorski, kaplica św. Józefa

WPROWADZENIE

Począwszy od XIX wieku, na kilku nekropoliach w Krakowie zaczęły powstawać grobowce poszczególnych krakowskich klasztorów. Były one lokalizowane głównie na cmentarzu Rakowickim. Natomiast na cmentarzu Salwatorskim znajdują się grobowce zasiedlonych w Krakowie od dawna konwentów duchaczek, norbertanek i wizytek. Naszą uwagę przykuwa kaplica grobowa kanoniczek Zakonu Premonstratkańskiego z istniejącej kanonii św. Jana Chrzyciela i św. Augustyna na Zwierzyńcu w Krakowie, którą wzniesiono w latach 1888–1889 na terenie nowego, wówczas parafialnego, cmentarza

Salwatorskiego, założonego w 1865 roku na gruntach norbertanek¹.

W dniu 28 listopada 2024 roku miał miejsce odbiór techniczny prac renowacyjnych w katakumbach usytuowanych pod kaplicą grobową norbertanek na terenie cmentarza Salwatorskiego w Krakowie. Przy tej okazji dokonano spisu pochowanych tam zakonnic w oparciu o umieszczone na ścianach nisz grobowych tabliczki nekrologowe. Zostały one wykonane współcześnie (część w XX, a część w XXI wieku) w metalu i osadzone na drewnianych

¹ Zob. Janusz Lenczowski, *Cmentarze na Salwatorze*, Kraków 2021.

deseczkach. Podstawą do zawartych tam zapisów były informacje nekrologowe namalowane farbą na ścianach zamurowanych nisz. Niektóre z nich zachowały się do dziś, większość jednak uległa z czasem zniszczeniu i została pobielona. Nisze zakonnic zmarłych w XX wieku zostały opatrzone od razu tabliczkami. W grobowcu neogotyckiej ceglanej kaplicy pw. św. Józefa i umieszczonymi pod nią katakumbami z piętrowo usytuowanymi niszami od 2000 roku nie dokonuje się już pochówków. Sam obiekt jest uznany za zabytek architektury. Przy okazji jego rewaloryzacji warto zaprezentować zachowane tabliczki memoratywne spoczywających tam zakonnic. Jest to bowiem jedyna okazja, aby sprawdzić „u źródła”, kto został tu pochowany i w którym miejscu spoczywa. Oczywiście w księdze zmarłych przechowywanej w klasztorze zwierzynieckim można znaleźć spis zakonnic tego klasztoru pochowanych na cmentarzu Salwatorskim, ale wykazana w nim liczba pochówków różni się od nekrologu norbertanek zwierzynieckich. Po pierwsze: z grobowca wyjęto szczątki zakonnicy Emilii Aurelii Podoskiej w związku z prowadzonym procesem kanonizacyjnym, po drugie pochowano tu norbertankę Józefę Kozubską z klasztoru w Imbramowicach, a także złożono ciało osoby świeckiej, służącej klasztornej Emilii Szpurnej.

W listopadzie 2024 roku Piotr Stefaniak na prośbę przeoryszy konwentu zwierzynieckiego m. Gertrudy Zofii Cetnarowskiej OPraem, we współpracy z s. Assumptą Teresą Marcićkiewicz OPraem dokonał spisu tabliczek nekrologowych, które na czas remontu zostały przeniesione do klasztorного muzeum. Tabliczki zostały też sfotografowane przez fotografikę Magdalenę Kuśmierczyk. Zarówno zatem materiał fotograficzny, jak i faktograficzny przedłożone w niniejszym artykule mogą się stać przyczynkiem do badań nad prozopografią polskich klasztorów żeńskich oraz kulturą funeralną Krakowa. Salwatorski grobowiec norbertanek jest bowiem typowym przykładem zakonnych pochówków na cmentarzach miejskich z terenu Polski południowej zapoczątkowanych w XIX wieku w ramach regulacji miast i tworzenia nekropolii na ich obrzeżach.

W archiwum Klasztoru Sióstr Norbertanek na Zwierzyńcu w Krakowie znajduje się sześciostroniowy dokument (bez sygnatury), który powstał 5 listopada 1983 roku. Sporządziły go dwie zakonnice, Bronisława Weronika Stanisław OPraem i Assumpta Teresa Marcićkiewicz OPraem, które rozrysowały plan katakumb oraz sporządziły wykaz pochówków z oznaczeniem, gdzie kto spoczywa. Na pierwszej stronie znajduje się schemat katakumb: „Nasz

grobowiec wewnątrz 1983 r.”; druga strona jest wakatowa, na trzeciej jest umieszczony spis pochówków w części północno-zachodniej korytarza zachodniego (I: od okienka małego od strony kopca Kościuszki); na czwartej stronie wypisano pochówki w centralnej części katakumb od strony północnej (II: środek od strony kopca Kościuszki); piąta zawiera spis pochówków od strony północno-wschodniej (III: od okienka dużego od strony kopca Kościuszki); strona szósta dokumentuje pochówki od strony południowo-wschodniej (IV: od dużego okna, od strony cmentarza); siódma podaje pochówki w części południowo-zachodniej (V: od strony cmentarza, przy małym okienku). W wykazie tym pominięto pochówki w ścianie centralnej południowej, w korytarzu obok schodów wiodących do wejścia.

O POCHÓWKACH NORBERTANEK ZE ZWIERZYŃECKIEJ KANONII ZAKONU PREMONSTRATEŃSKIEGO PW. ŚW. JANA CHRYZCICIELA I ŚW. AUGUSTYNA W KRAKOWIE

Kanonii Zakonu Premonstratenskiego pw. św. Jana Chrzyciciela i św. Augustyna w Krakowie na Zwierzyńcu jest obecnie najstarszym klasztorem nieprzerwanie istniejącym w Polsce i Europie Środkowej. Została ufundowana w latach 1146–1181 – choć dziś przyjmuje się dwie daty: 1146² i 1162³ – jako pierwszy w Małopolsce klasztor żeński, co potwierdzają źródła historiograficzne⁴. Pierwsza z wymienionych dat wynika stąd, że fundatorem kanonii miała być Agnieszka Babenberg (zm. 1163), córka Leopolda III Świętego, margrabiego austriackiego i żona Władysława II Wygnańca, siostra Gertrudy, małżonki księcia czeskiego Władysława II i fundatorka kanonii macierzystej dla krakowskich zakonnic, którą według zwierzynieckiej tradycji był klasztor w Doksanach (zachodnie Czechy). Druga data opiera się zaś na tym, że fundatorem norbertanek został Jaksa Gryfita (zm. 1176) – co jako pierwszy zanotował Jan Długosz w *Rocznikach* pod rokiem 1162

² Archiwum Klasztoru Sióstr Norbertanek na Zwierzyńcu w Krakowie (dalej: ANZ), sygn. 39, *O klasztorach kanoniczek regularnych premonstratenskich zwanych Norbertankami w Polsce krótka wiadomość historyczna*.

³ Jan Długosz, *Roczniki czyli Kroniki sławnego Królestwa Polskiego*, Księga V–VI: 1140–1240, Warszawa 2009, s. 91–92.

⁴ Należy tu wymienić najnowsze opracowania na temat klasztoru: Piotr Stefaniak, *Przesławna patronka miasta Krakowa błogosławiona Bronisława*, Kraków 2020; idem, *Krzyż i Chwała: błogosławiona Bronisława i Konwent Panien Norbertanek na Zwierzyńcu w Krakowie* /

1. Klasztor Sióstr Norbertanek na Zwierzyńcu w Krakowie 1863 rok. Archiwum Klasztoru SS Norbertanek w Krakowie, zbiór fotografii

2. Klasztor Sióstr Norbertanek na Zwierzyńcu w Krakowie 1863 rok. Fot. Ignacy Krieger. Archiwum Klasztoru SS Norbertanek w Krakowie, zbiór fotografii

oraz w *Liber beneficiorum dioecesis Cracoviensis* (tu pod datą 1181)⁵ (il. 1, 2).

Od początku istnienia klasztoru zmarłe zakonnice były chowane w kryptach kościoła pw. św. Jana Chrzciciela i św. Augustyna zachowanych do dziś. Wydaje się, że dwie ostatnie norbertanki zostały tam pochowane w 1836 roku, były to: zmarła 27 października Salomea Banackowska i zmarła 21 listopada Adriana Felicja Golińska. Nie wiemy, ile kanoniczek spoczęło pod kościołem zakonnym w okresie od 1146 do 1837 roku, gdyż pierwszy nekrolog klasztorny pochodzi dopiero z 1719 roku i nosi tytuł: *Poczet Imion w Panu Bogu Spoczywających Braci, Sióstr y Dobrodziejów Po Wszystkich Klasztorach Premonstratu Polskiego Zmarłych*...⁶ Wymieniono w nim 133 kanoniczki chórowe i 14 konwerek. Lista jest z pewnością mocno niekompletna. Próbe zebrania informacji o wszystkich członkiniach konwentu PP Norbertanek podjęła współcześnie najpierw Krystyna Kramarska-Anyszek⁷, a następnie Małgorzata Anna Borkowska OSB.

Cross and Glory: blessed Bronislava and Norbertine Canonesses Convent in Zwierzyniec, Cracow, Katowice 2019; Jerzy Rajman, *Nowożytnie relacje o początkach klasztoru na Zwierzyńcu*, „Annales Academiae Paedagogicae Cracoviensis”, T. 40: 2007, Folia Historica, nr 5, s. 58–65; idem, *Klasztor Norbertanek na Zwierzyńcu w wiekach średnich*, Kraków 1993; idem, *Średniowieczne zapiski w nekrologu klasztoru norbertanek na Zwierzyńcu*, „Nasza Przyszłość”, T. 77: 1992, s. 33–55; Krystyna Kramarska-Anyszek, *Dzieje klasztoru PP. Norbertanek w Krakowie na Zwierzyńcu do roku 1840*, „Nasza Przyszłość”, T. 47: 1977, s. 160–161; eadem, *Dzieje klasztoru PP. Norbertanek w Krakowie na Zwierzyńcu część druga 1840–1945*, „Nasza Przyszłość”, T. 58: 1982, s. 95–168.

⁵ Co ciekawe, sam Długosz podał dwie daty: inna jest bowiem w egzemplarzu przechowywanym w Archiwum Kapituły Krakowskiej na Wawelu, a inna występuje w egzemplarzu Groblickiego będącym podstawą do wydania *Liber beneficiorum dioecesis Cracoviensis*, wyd. A. Przędziecki, t. 1–3, Kraków 1863–1864.

⁶ ANZ, sygn. 38, *Poczet Imion w Panu Bogu Spoczywających Braci, Sióstr y Dobrodziejów Po Wszystkich Klasztorach Premonstratu Polskiego Zmarłych*...

⁷ K. Kramarska-Anyszek, *Dzieje klasztoru PP. Norbertanek w Krakowie*, op. cit., s. 146–162; eadem, *Dzieje klasztoru PP. Norbertanek w Krakowie na Zwierzyńcu część druga 1840–1945*, op. cit., s. 161–164; Małgorzata Borkowska, *Zwierzyniec – Norbertanki*, w: *Leksykon zakonnic polskich epoki przedrozbiorowej*, t. 2: *Polska centralna i południowa*, Warszawa 2006, s. 454–489; eadem, *Kraków – Norbertanki zwierzynieckie, ciąg dalszy*, w: *Leksykon zakonnic polskich epoki przedrozbiorowej*, t. 4: *Uzupełnienia, klasztory śląskie, wiek XIX*, Warszawa 2008, s. 225–230.

W 1837 roku Senat Rządzący Wolnego, Niepodległego i Ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu zabronił chować siostry w krypcie klasztornej pod kościołem. Spoczęła w niej jako ostatnia szesnastoletnia nowicjuszka Małgorzata Władysławicz⁸ 5 lutego tegoż roku. Aż do 1889 roku norbertanki chowały więc zmarłe zakonnice w grobie na cmentarzu kościoła Najświętszego Salwatora, czynnym do 1886 roku. Sam grobowiec wzniesiono na polecenie ksieni Ewy Stobieckiej, tej samej, która dwa lata później doprowadziła do sfinalizowania starań o beatyfikację bł. Bronisławy⁹. Został on umieszczony w południowo-wschodnim narożniku ogrodu tzw. cmentarza kościoła Najświętszego Salwatora. Co ciekawe, grobowiec nie był duży i – jak zapisano – objął jedynie zakonnice na tę chwilę będące w klasztorze, nie uwzględniając przyszłych¹⁰. Na podstawie dokumentów z klasztornej archiwum możemy wskazać pochowane tu kanoniczki prepozytury zwierzynieckiej. Niestety ich szczątki w wyniku eksploracji dokonanej przez Wiktora Zina zostały przeniesione w nieznane miejsce. *Księga wpisowa panien wstępujących do klasztoru PP Norbertanek na Zwierzyńcu w Krakowie od najdawniejszych czasów po dni dzisiejsze*¹¹ odnotowała 41 zmarłych kanoniczek Zakonu Premonstratenskiego z kanonii zwierzynieckiej, które zostaną wymienione w porządku chronologicznym zgonów:

Małgorzata Władysławicz † 3/2. 1837

Katarzyna Franciszka Razowska, konwerska † 27/1. 1842

Bronisława Anna Nowakowska † 11/4. 1843

Antonina Boruska † 7/11. 1844

Ewa Stobiecka, ksieni † 7/11. 1845

Antonina Sikorska † 8/5. 1846

Julianna Wielochowicz † 3/3. 1847

Rykwera Teresa Przybylska † 15/3. 1847

Helena Ładyczanka, konwerska † 26/5. 1847

Zofia Górka † 21/12. 1847

Norberta Antonina Serkowska † 22/2. 1848

Tekla Kuleszyńska † 24/12. 1848

⁸ Archiwum Kurii Metropolitarnej w Krakowie (dalej: AKMK), Teka: Norbertanki, akta od 12 listopada do 25 lutego 1837 roku.

⁹ ANZ, Archiwum Bł. Bronisławy, Dekret beatyfikacyjny bł. Bronisławy zatwierdzający kult od niepamiętnych czasów papieża Grzegorza XVI z 31 sierpnia 1839 r.

¹⁰ AKMK, Teka: Norbertanki, akta od 12 listopada do 25 lutego 1837 roku.

¹¹ ANZ, sygn. 61, *Księga wpisowa panien wstępujących do klasztoru PP Norbertanek na Zwierzyńcu w Krakowie od najdawniejszych czasów po dni dzisiejsze*.

- Józefa Hermana Ptaszyńska † 31/8. 1850
 Izabela Maria Błaszczykiewicz † 8/1. 1851
 Franciszka Jackowska † 28/5. 1852
 Marianna Ślęczkowska † 27/7. 1852
 Regina Pomikłowicz † 30/8. 1853
 Wiktoria Piasecka, ksieni † 26/2. 1855
 Barbara Agnieszka Ptasieńska, konwerska † 29/1. 1857
 Brygida Józefa Szaszkiewicz † 9/11. 1859
 Augustyna Anna Kossakowska † 7/12/ 1859
 Wilhelmina Antonina Wyżykowska † 15/11. 1860
 Anna Piasecka † 6/5. 1864
 Urszula Maria Kicińska † 6/7. 1864
 Magdalena Otffinowska † 10/1. 1865
 Agnieszka Krzesińska, ksieni † 25/2. 1870
 Gertruda Maria Sulnicka 20/5. 1870
 Beata Ulbrycht † 22/11. 1871
 Karolina Kuczevska, ksieni † 18/3. 1873
 Antonina Taborska † 1/7. 1873
 Brygida Maria Myszkowska, konwerska † 21/3. 1877
 Józefa Rusocka † 17/1. 1878
 Paulina Gitter † 14/1. 1880
 Klotylda Ptaszyńska † 10/8. 1882
 Felicjanna Majewska † 27/12. 1883
 Magdalena Marianna Lelek, konwerska † 9/11. 1883
 Poncja Katarzyna Jaglarska † 25/1. 1884
 Marcjanna Magdalena Krogulecka † 30/1. 1884
 Józefa Malinowska † 4/6. 1885
 Norberta Wiktoria Kossakowska, ksieni † 12/11. 1885
 Weronika Woźniak, konwerska † 22/11. 1886
 Obok kanoniczek w grobowcu spoczął ich kapełan i proboszcz parafii Najświętszego Salwatora, Eugeniusz Tupý, profes opactwa z Pragi-Strahova. Jednak wkrótce jego zwłoki przewieziono do Pragi¹².
 Obecnie w dawnym grobowcu norbertanek mieści się galeria malarstwa i rzeźby Anny Gertych-Malik. Według opinii norbertanki Doroty Bernardy Goldstrom prof. Wiktor Zin¹³ w ramach prac

restauracyjnych w grobowcu w latach sześćdziesiątych XX wieku (po 1962 roku), usunął wszystkie pochówki zakonnic i nie jest znane miejsce translacji szczątków, które prawdopodobnie zostały złożone w ziemi na terenie przy kościele Najświętszego Salwatora – norbertanki próbowały po latach zlokalizować to miejsce, ale bezskutecznie¹⁴.

Natomiast w siódmej dekadzie XIX wieku dla potrzeb mieszkańców Zwierzyńca i okolicznych wsi powstał parafialny cmentarz zwany następnie Salwatorskim. Został on poświęcony w 1865 roku, a w 1883 ogrodzony. Cmentarz powiększano w latach 1902 i 1999. W jego nowszej części wzniesiono w 2003 roku kaplicę według projektu Witolda Cęc-kiewicza¹⁵.

W centralnej części cmentarza, w bliskiej odległości od ulicy, z polecenia ksieni Eufemii Żarskiej – znanej z wielu inwestycji klasztornych – w 1888 roku została wzniesiona neogotycka kaplica pw. św. Józefa (il. 3). Pobudowano ją, ponieważ z powodów sanitarnych kanoniczki nie mogły dłużej użytkować poprzedniego grobowca. Kaplicę zaprojektował Sebastian Jaworzyński¹⁶, budowniczym był pochodzący z Półwsia Zwierzynieckiego Franciszek Wilczyński, wyposażeniem zajęła się pracownia Kazimierza Wakulskiego, a w ołtarzu umieszczono obraz *Śmierć św. Józefa* autorstwa Antoniego Gramatyki¹⁷ (il. 4). Pod kaplicą umieszczono katakumby, które zaczęły pełnić funkcję drugiego z kolei grobowca norbertanek. Kamień węgielny pod budowę poświęcił proboszcz Wawrzyniec Oprządek, pierwszy na Zwierzyńcu nie-norbertanin. Całość poświęcił w 1889 roku Albin Dunajewski.

Od 2020 roku norbertanki chowają swoje zmarłe w trzecim z kolei grobowcu i drugim zlokalizowanym na terenie cmentarza Salwatorskiego. Obecnie spoczywają w nim ciała trzech kanoniczek zwierzynieckich: Marii Zofii Kolano (ur. 21 maja 1936 – zm. 19 marca 2022), Klary Zofii Chowaniec (ur. 20 września 1939 – zm. 8 kwietnia 2022) i Janiny Truskowskiej (ur. 15 grudnia 1928 – zm. 8 sierpnia 2025).

¹² ANZ, Teka: Załatwianie przez konsystorz raportów.

¹³ Był głównym architektem Krakowa (1958–1964), kierownikiem badań Staromiejskiego Zespołu Krakowa (1960–1975), przewodniczącym Krakowskiej Komisji Konserwatorskiej (1970–1978), prezesem i wiceprezesem Towarzystwa Miłośników Historii i Zabytków Krakowa i w latach 1977–1981 piastował funkcję generalnego konserwatora zabytków w randze wiceministra kultury i sztuki.

¹⁴ Rozmowa autora z S. Dorotą Bernardą Goldstrom OPraem z dnia 12 stycznia 2021 roku.

¹⁵ Michał Rożek, *Salwator, zabytki i tradycje Zwierzyńca*, Kraków 1988, s. 65.

¹⁶ ANZ, sygn. 59/II, Umowa z Sebastianem Jaworzyńskim budowniczym seminarium biskupiego, gimnazjum św. Anny i Collegium Medicum, k. 160.

¹⁷ K. Kramarska-Anyszek, *Dzieje klasztoru PP. Norbertanek w Krakowie*, op. cit., s. 122.

3. Kaplica św. Józefa na cmentarzu Salwatorskim. Fot. Magdalena Kuśmierczyk

4. Obraz Antoniego Gramatyki *Śmierć św. Józefa* w ołtarzu kaplicy.
Fot. Magdalena Kuśmierczyk

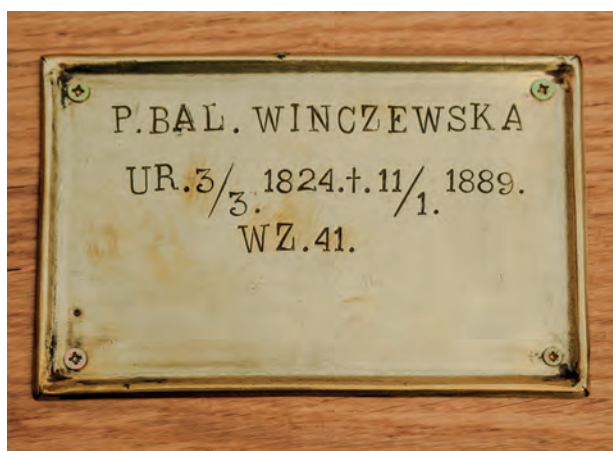
POCHÓWKI KANONICZEK ZAKONU
PREMONSTRATEŃSKIEGO KANONII
ZWIERZYŃCIECKIEJ W NEOGOTYCKIEJ
KAPLICY GROBOWEJ PW. ŚW. JÓZEFA
NA CMENTARZU SALWATORSKIM
W KRAKOWIE

W latach 1889–2020 w niszach krypty kaplicy grobowej pw. św. Józefa miało miejsce 113 pochówków. Obecnie spoczywają w nim jednak szczątki 109 osób – dwie zostały ekshumowane. Spośród nich 105 to norbertanki z kanonii zwierzyńckiej, jedna pochodzi z kanonii imbramowickiej, cztery spośród pochowanych to osoby świeckie – służąca klasztorna i była zakonnica klasztoru zwierzyńckiego.

Pierwsza w kaplicy została pochowana siostra Balbina Winczewska (1824–1889) 11 stycznia 1889 roku. W tym samym roku spoczęła tutaj zmarła 22 maja siostra Emilia Aurelia Podowska (1845–1889), ale po wszczęciu 17 marca 1993 roku jej procesu beatyfikacyjnego została z niego ekshumowana i od 22 czerwca 1994 roku spoczywa w korpusie nawowym kościoła klasztornego pw. św. Jana Chrzciciela i św. Augustyna w specjalnie przygotowanym sarkofagu. Natomiast w niszy, którą zajmowały jej szczątki, pochowano zmarłą 16 czerwca 2000 roku siostrę Władysławę Marię Cholewę (1933–2000). Obok norbertanek zwierzyńckich w grobowcu spoczywa norbertanka imbramowicka Józefa Kozubska (1896–1963) oraz Jolanta Dygat, dawniej norbertanka s. Annuncjata, która uzyskała sekularyzację od życia zakonnego i po swej śmierci spoczęła w grobowcu zakonnym, i klasztorna służąca Emilia Szpurna (il. 5–7).

Ze spisu sporządzonego w 1983 roku dowiadujemy się, że w grobowcu znaleźli swój spoczynek także: Helena Janusz (ur. 19 grudnia 1893 roku w Brodach, córka Antoniego i Teofili), o której nie podano, kiedy zmarła i została pochowana w grobowcu, oraz Stanisław Dąbrowski, zmarły 11 lipca 1977 roku.

Prezentując spis pochowanych zakonnic i jednej osoby świeckiej, zastosujemy kolejność według miejsc spoczynku w katakumbach, co radykalnie różni się od chronologii zgonów. Na ścianach zamykających nisze grobowe jest zawieszonych 108 tabliczek memoratywnych, pozostałe sześć wolnych nie będzie już wykorzystane. Niektóre z nich wiszą w miejscach, gdzie na ścianach są jeszcze widoczne we fragmentach lub w całości dawne napisy informujące o tym, czyje ciało spoczęło w niszy. Oznaczenia zarówno na naściennych napisach czarną farbą, jak

5–7. Tabliczki memoratywne z kaplicy pw. św. Józefa.
Fot. Magdalena Kuśmierczyk

i na tabliczkach są zunifikowane i podają imię zakonne (czasem także świeckie), nazwisko, datę urodzenia, datę śmierci i liczbę lat spędzonych w zakonie. Są one liczone od daty obłóczyn, czyli przyjęcia habitu zakonnego i rozpoczęcia nowicjatu kanonicznego, który poprzedzał złożenie ślubów zakonnych, najpierw pierwszych, następnie wieczystych.

Na tabliczkach zastosowano skróty: P. – panna, zwyczajowe określenie profeski chórowej u norbertanek; S. – siostra, zasadniczo konwerska, ale także siostra chórowa pochowana po II wojnie światowej; M. – matka, najczęściej ksieni; wz. – liczba lat spędzonych w klasztorze zwierzyńskim.

Poza tabliczkami we wschodnim skrzydle katakumb, na ścianie południowo-wschodniej, w pozycji 5 znajduje się marmurowa tablica z napisem: „Ś†P Jolanta Dygat najdroższa siostra ur. 25/10. 1938 † 4/05. 1970 Requiescat in pace”.

Rozkład tabliczek według stanu, który opracował autor tekstu z autopsji, różni się od tego, który został podany w 1983 roku. Może to oznaczać, że w latach 1983–2024 przy zdejmowaniu i wieszaniu tabliczek doszło do ich zamiany. Prawdopodobnie zatem układ tabliczek z 1983 roku może być bardziej zgodny z ich rzeczywistym przyporządkowaniem do nisz. W nawiasach kwadratowych podczas wymieniania pochówków i tabliczek umieścimy wszystkie różnice, dopowiedzenia i niezgodności – np. w zapisie daty zgonu na tabliczce z zapisem w nekrologu klasztornym.

Prezentację tabliczek rozpoczniemy od prawej strony wejścia do katakumb. Pierwsza ściana znajduje się w korytarzu przy schodach od strony wschodniej i jest oznaczona literą A. Dwie następne są we wschodnim skrzydle katakumb – ściana B od południa i ściana C od północy. W środku pomieszczenia, od strony południowej, znajduje się ściana D, następnie w skrzydle zachodnim, od północy – ściana E, a od południa ściana F. Przyjęto numerowanie nisz z poszczególnych ścian, zaczynając od lewego górnego rogu w dół.

We wszystkich ścianach nisze są ułożone w pięciu kondygnacjach, z tym, że w ścianie A są trzy rzędy, a w pozostałych po cztery rzędy w każdej. Daje to 115 nisz. Przy czterech niszach nie ma tabliczek: nr 20 w ścianie B, nr 5 w ścianie D, nr 10, 12 w ścianie E; nr 5 w ścianie B ma tablicę marmurową; nisza nr 16 w ścianie F jest pusta.

Ściana A jest usytuowana pomiędzy klatką schodową od południa, korytarzem katakumb od zachodu i centralną częścią krypty od północy. Ciała były w niej składane od strony zachodniej. Złożono tu ciała piętnastu zakonnic.

Rząd północny:

1. S. Róża Rozalia Kmieciak
ur. 15/8. 1931 † 17/5. 2011
2. S. Bernarda Urszula Chwojka
ur. 14/2. 1924 † 19/5. 2009 wz. 62

3. S. Imelda Janina Czowińska
ur. 10/5. 1914 † 26/4. 1999 wz. 50
4. S. Magdalena Tomczyk
ur. 11/4. 1903 † 16/10. 1993 wz. 49
5. S. Gabriela Adamek
ur. 22/11. 1915 † 4/5. 1996 wz. 48

Rząd środkowy:

6. S. Andrzeja Aniela Wnęk
ur. 2/6. 1932 † 13/12. 2013 wz. 44
7. S. Pia Łucja Wiszowata
ur. 7/7. 1928 † 6/4. 2012 wz. 39
8. S. Łucja H. Chromińska
ur. 9/11. 1923 † 22/4. 2004 wz. 57
9. S. Aniela Rybak
ur. 6/7. 1914 † 2/9. 1994 wz. 48

[pomiędzy 9 a 10 w 1983 roku podano: p. Jolanta Dygat, ur. 25 października 1938, um. 4 maja 1970 (świecka)]

10. S. Czesława Zofia Andrzejewska
ur. 4/5. 1917 † 2/8. 2019 wz. 60

Rząd południowy:

11. S. Cecylia Wanda Mykała
ur. 8/7. 1946 † 28/5. 2013 wz. 43
12. S. Bronisława Weronika Stanis
ur. 10/3. 1924 † 16/1. 2015 wz. 64
13. S. Salomea Zofia Biały
ur. 28/9. 1910 † 11/1. 2007 wz. 52
14. S. Bogumiła Maria Rytko
ur. 2/2. 1910 † 6/3. 2005 wz. 75
15. S. Barbara Katarzyna Gąska
ur. 9/2. 1934 † 7/11. 2020 wz. 64

Nisza B znajduje się we wschodniej części katakumb. Ściana, przez którą składano zmarłe, stoi od strony północnej. Pochowano tu dziewiętnaście zakonnic.

Rząd skrajny od wschodu:

1. S. Hroznata Thein
ur. 26/2. 1879 † 18/V. 1962 wz. 61
2. S. Antonina Jastrzębska
ur. 27/11. 1890 † 12/4. 1962 wz. 39
3. S. Cecylia Czarnecka
ur. 10/1. 1923 † 13/9. 1955 wz. 7
4. S. Kornelia Różycka
ur. 6/1. 1889 † 15/11. 1954 wz. 36

5. [płyta marmurowa Jolanty Dygat]
ur. 25 października 1938, zm. 4 maja 1970

Rząd środkowy od wschodu:

6. S. Gertruda Półchłopek
ur. 11/8. 1879 † 7/10. 1958 wz. 55
7. S. Teresa Biernacka
ur. 10/1. 1875 † 18/5. 1961 wz. 60

8. S. Józefa Kozubka z Imbramowic

ur. 15/1. 1896 † 5/4. 1963

9. S. Maria Huculówna

ur. 20/7. 1888 † 22/12. 1952 wz. 40

10. S. Paulina Krukierok

ur. 27/2. 1885 † 9/4. 1955 wz. 47

Rząd środkowy od zachodu:

11. S. Agnieszka Sałek

ur. 10/3. 1915 † 23/6. 1997 wz. 50

12. S. Franciszka Baczyńska

ur. 3/10. 1882 † 22/1. 1963 wz. 43

13. S. Milona Małysiak

ur. 8/7. 1899 † 31/8. 1957 wz. 36

14. S. Michalina Jodłowska

Subprzeorysza i Mistrzynie

ur. 9/9. 1899 † 29/7. 1973 wz. 43

15. S. Augustyna Hyla

ur. 27/2. 1894 † 9/12. 1961 wz. 45

Rząd skrajny od zachodu:

16. S. Ludolfa Stojanowska

ur. 5/8. 1878 † 19/6. 1964 wz. 66

17. S. Józefa Baran

ur. 9/7. 1890 † 13/4. 1964 wz. 50

18. S. Jadwiga Wyżkiewicz

ur. 21/6. 1874 † 9/1. 1960 wz. 59

19. S. Waleria Klinowska

ur. 23/10. 1896 † 7/10. 1960 wz. 30

20. [nisza bez tabliczki]

[luźna kartka przypięta do dokumentów: śp. Helena Janusz, ur. 19 grudnia 1893 Brody ZSRR, rodzice Antoni i Teofila]

Nisza C znajduje się naprzeciwko, po północnej stronie korytarza wschodniego skrzydła katakumb. Jest tu pochowanych dwadzieścia zakonnic.

Rząd skrajny od zachodu:

1. M. Ksieni Syarda Rzyńska

ur. 8/1. 1878 † 6/9. 1969 wz. 71

2. S. Bogumiła Jędrzejowska

ur. 8/7. 1888 † 27/4. 1931 wz. 21

3. P. Gabryela Banhajer

ur. 27/2. 1873 † 6/2. 1918 wz. 25

4. S. Anna Kumiega konwerska

ur. 1873 † 1/11. 1906 wz. 8

5. P. Matylda Dudek [konwerska]

ur. 27/7. 1862 † 22/8. 1890 wz. 8

Rząd wewnętrzny od zachodu:

6. S. Stanisława Biesiadecka

ur. 1/10. 1882 † 11/4. 1944 wz. 43

7. S. Magdalena Banat konwerska

ur. 17/6. 1871 † 18/6. 1928 wz. 28

8. P. Bronisława Jarecka

ur. 19/8. 1838 † 8/2. 1917 wz. 52

9. P. Hermana Jankowska

ur. 27/12. 1838 † 15/2. 1904 wz. 45

10. P. Leona Pelczyńska

ur. 22/4. 1817 † 14/7. 1890 wz. 56

Rząd wewnętrzny od wschodu:

11. S. Katarzyna Wąs

ur. 12/1. 1875 † 20/3. 1938 wz. 39

12. S. Weronika Bąkówna konwerska

ur. 23/12. 1864 † 14/3. 1928 wz. 38

13. S. Barbara Ziemińska konwerska

ur. 2/12. 1840 † 20/12. 1915 wz. 38

14. S. Zofia Żabińska konwerska

ur. 1818 † 24/11. 1900 wz. 39

15. S. Władysława M. Cholewa

ur. 25/5. 1933 † 16/6. 2000 wz. 46

Rząd skrajny od wschodu:

16. S. Urszula Sanak

ur. 10/6. 1863 † 17/1. 1932 wz. 53

[w nekrologu klasztorным jest poprawna data śmierci 17 stycznia 1939]

17. P. Władysława Kulińska

ur. 1/6. 1856 † 20/5. 1927 wz. 49

18. P. Józefa Sulnicka

ur. 1822 † 21/6. 1915 wz. 67

19. S. Marja Barankówna konwerska

ur. 1814 † 28/11. 1897 wz. 49

20. P. Bal.[bina] Winczewska

ur. 3/3. 1824 † 11/1. 1889 wz. 41

Główny korpus katakumb od północy zajmuje nisza D. Leży tu dwadzieścia zakonnic. Przy jednej niszy brak tabliczki, co najprawdopodobniej oznacza, że nisza jest pusta.

Rząd skrajny od zachodu:

1. S. Jadwiga Hanna Fałdowska

ur. 4/7. 1954 † 10/11. 2020 wz. 38

2. M. Ksieni Fryderyka Szeligiewicz

ur. 10/10. 1858 † 1/4. 1935 wz. 57

3. S. Wilhelmina Borska

ur. 4/6. 1877 † 18/1. 1923 wz. 29

4. P. Wojsława Szydłowska

ur. 1815 † 13/12. 1908 wz. 73

5. [brak tabliczki]

[w 1983 roku: S. Ludwika Stojowska ur. 1812, zm. 10 stycznia 1896, wz 68 l.]

Rząd wewnętrzny od zachodu:

6. M. Immaculata Geisler

ur. 15/10. 1903 † 3/8. 1994 wz. 48

7. S. Norberta Sawicka

ur. 14/4. 1885 † 16/1. 1934 wz. 45

8. P. Marja Słupnicka
ur. 25/10. 1848 † 20/12. 1922 wz. 57
9. P. Waleria Palmowska
ur. 8/9. 1855 † 7/9. 1908 wz. 36
10. P. Eufemja Żarska ksieni
ur. 27/3. 1814 † 5/12. 1819 [sic! Powinno być
1891] wz. 53

Rząd wewnętrzny od wschodu:

11. S. Hiacynta Maria Mazepa
ur. 10/7. 1917 † 29/6. 2006 wz. 64
12. S. Gilberta Starowicz
ur. 30/12. 1876 † 11/12. 1932 wz. 32
13. P. Helena Gałęcka
[w 1983 roku: Hermiana Gałęcka (sic!)]
ur. 12/7. 1846 † 22/2. 1922 wz. 57
14. P. Józefa Reymann
ur. 1/11. 1872 † 2/2. 1908 wz. 14
15. P. Ludolfa Wiśnicka
ur. 21/11. 1863 † 5/4. 1892 wz. 10

Rząd skrajny od wschodu:

16. S. Kazimiera M.[aria] Sarzyńska
ur. 26/9. 1928 † 8/8. 2003 wz. 50
17. S. Anastazja Bayer
ur. 27/2. 1855 † 23/1. 1932 wz. 55
18. S. Bronisława Piwowarczyk konwerska
ur. 1854 † 6/4. 1918 wz. 34
19. P. Marja Przybylska przeorysza
ur. 14/6. 1856 † 4/7. 1907 wz. 26
20. P. Tekla Osmańska
ur. 20/9. 1827 † 4/4. 1891 wz. 43

W skrzydle zachodnim katakumb, w ścianie E, która znajduje się po północnej stronie korytarza, także jest pochowanych dziewiętnaście zakonnic. Przy jednej niszy brak tabliczki.

Rząd skrajny od zachodu:

1. S. Stanisława Aniela Baniuch
ur. 6/9. 1931 † 3/5. 2018 wz. 65
[w 1983 roku: wolne]
2. S. Agnieszka Krukierok
ur. 3/11. 1861 † 22/12. 1938 wz. 59
3. P. Michalina Andrusikiewicz przeorysza
ur. 1/1. 1865 † 9/12. 1925 wz. 35
4. S. Tekla Szczurek konwerska
ur. 20/9 1860 † 5/6. 1914 wz. 33
5. P. Mak.[symiliana] Rubieszewska
ur. 1822 † 25/10. 1897 wz. 55
Rząd wewnętrzny od zachodu:
6. S. Norberta Chirowska
ur. 16/12. 1914 † 15/2. 1988 wz. 48
7. S. Ludwika Dutkiewicz
ur. 27/6. 1862 † 1/5. 1938 wz. 59

7. Nisza ksieni norbertanek, Matki Norberty Zajączek.
Fot. Magdalena Kuśmierczyk

8. P. Julja Serafin
ur. 30/1. 1857 † 1/5. 1926 wz. 49
9. P. Augus.[tyna] Słowikowska
ur. 7/4. 1839 † 1/12. 1912 wz. 51
10. S. Gertruda Rychłowska konwerska
ur. 8/3. 1821 † 13/9. 1897 wz. 55

Rząd wewnętrzny od wschodu:

11. S. Stefania Dworzak
ur. 10/8. 1897 † 9/8. 1974 wz. 45
12. S. Klara Krokier
ur. 7/2. 1861 † 30/4. 1937 wz. 58
13. P. Karolina Słupnicka ksieni
ur. 4/10. 1854 † 20/2. 1926 wz. 54
14. P. Norberta Zajączek ksieni (il. 7)
ur. 26/3. 1843 † 4/11. 1911 wz. 50
15. P. Klelja Michałowska przeorysza
ur. 1827 † 28/1. 1896 wz. 48

Rząd zewnętrzny od wschodu:

16. [brak tabliczki]
[w 1983 roku: ekshumacja 1 kwietnia 1971?,
1 stycznia 1971 ktoś pochowany, zajęte]
17. S. Hiacynta Bothe
ur. 23/5. 1883 † 11/8. 1935 wz. 29
18. P. Adryana Zielowska
ur. 8/5. 1847 † 9/8. 1924 wz. 47
19. P. Maria Feikert
ur. 1820 † 30/6. 1911 wz. 70
20. P. Aurelja Ferens
ur. 1/2. 1862 † 18/3. 1895 wz. 6

W ścianie F, znajdującej się w przeciwnym, południowym skrzydle katakumb, jest osiemnaście pochówków. W dwóch miejscach brak tabliczek.

Rząd zewnętrzny od wschodu:

1. S. Joanna Mozer
ur. 4/9. 1940 † 6/7. 1981 wz. 13
2. S. Tekla Nazim
ur. 9/4. 1892 † 11/3. 1982 wz. 60
3. S. Janina Kaczówna
ur. 27/7. 1863 † 20/1. 1952 wz. 59
[w 1983 roku: S. Maria Rafaela Krukierk,
ur. 29 kwietnia 1876, zm. 19 czerwca 1954 w zak. 57]
4. S. Rafaela Krukierk
ur. 29/4. 1876 † 19/6. 1954 wz. 57
5. S. Hermana Jakubowska
ur. 14/9. 1887 † 10/1. 1947 wz. 36

Rząd wewnętrzny od wschodu:

6. S. Alojza Gołaszewska
ur. 16/11. 1893 † 27/1. 1979 wz. 58
7. S. Kinga Żurakowska
ur. 17/3. 1898 † 9/8. 1978 wz. 58
8. S. Róża Radwan
ur. 23/4. 1906 † 30/6. 1953 wz. 15
9. S. Monika Klimczak
ur. 7/8. 1876 † 7/4. 1943 wz. 24
10. [brak tabliczki]

[w 1985 roku: nie wiadomo kto tu pochowany]

Rząd wewnętrzny od zachodu:

11. S. Weronika Cap
ur. 4/2. 1910 † 24/10. 1989 wz. 52
12. [brak tabliczki]
[w 1983 roku: Stanisław Dąbrowski zm. 11 lipca 1977]
13. S. Ewermoda Sarnecka
ur. 29/9. 1870 † 30/9. 1952 wz. 66
14. S. Wojsława Froniówna
ur. 11/10. 1879 † 3/5. 1951 wz. 51
15. S. Anna Goryl
ur. 20/1. 1895 † 27/9. 1982 wz. 63
[w 1983 roku: S. Monika Klimczak ur. 7 sierpnia 1876 zm. 7 kwietnia 1943]

Rząd zewnętrzny od zachodu:

16. S. Irena Cholewa
ur. 26/12. 1949 † 27/3. 1992 wz. 22
17. S. Józefa Sikora
ur. 9/2. 1922 † 29/12. 1986 wz. 20
18. S. Marta Kowalik
ur. 17/6. 1871 † 26/7. 1952 wz. 52
19. S. Czesława Wojciechowska przeorysza
ur. 24/9. 1886 † 7/6. 1947 wz. 40
20. P. Emilia Szpurna
† 9/1. 1944

* * *

Kaplica pw. św. Józefa na cmentarzu Salwatorskim jest na krakowskim gruncie dość unikatowym przykładem obszernych kaplic grobowych (pogrzebowych), pod którymi znajdują się katakumby z niszami do pochówków. Inne grobowce zakonne oraz mieszczańskie, także neogotyckie, które znajdują się zarówno na tym cmentarzu, jak i – przede wszystkim – na cmentarzach Rakowickim i Podgórskim, są dużo skromniejsze w formie, nie mają kaplic, a jedynie pomieszczenia posadowione nad kryptą grzebalną (np. grobowiec dominikanów i dominikanek z Gródka na cmentarzu Rakowickim). Można zatem śmiało uznać grobowiec norbertanek z cmentarza Salwatorskiego za najznakomitsze dziewiętnastowieczne dzieło sztuki funeralnej w Krakowie i jedno z największych na terenie Polski, jeśli chodzi o pochówki zakonne. Rangą dorównuje mauzoleum zamożnej arystokracji, burżuazji czy bogatego mieszczaństwa, znajdującym się na najważniejszych polskich nekropoliach w Warszawie (Powązki, cmentarz Bródnowski), Łodzi (Stary), Lwowie (Łyczakowski, Janowski) czy Wilnie (Na Rossie).

BIBLIOGRAFIA

Źródła archiwalne:

- Archiwum Klasztoru Sióstr Norbertanek na Zwierzyńcu w Krakowie (dalej: ANZ), Archiwum Bł. Bronisławy, Dekret beatyfikacyjny bł. Bronisławy zatwierdzający kult od niepamiętnych czasów papieża Grzegorza XVI z 31 sierpnia 1839 r.
- ANZ, Teki: Załatwianie przez konsystorz raportów, sygn. 38, Poczci Imion w Panu Bogu Spoczywających Braci, Sióstr y Dobrodziejów Po Wszystkich Klasztorach Premonstratu Polskiego Zmarłych...
- ANZ, Teki: Załatwianie przez konsystorz raportów, sygn. 39, O klasztorach kanoniczek regularnych premonstratenskich zwanych Norbertankami w Polsce krótka wiadomość historyczna.

- ANZ, Teki: Załatwianie przez konsystorz raportów, sygn. 59/II, Umowa z Sebastianem Jaworzyńskim budowniczym seminarium biskupiego, gimnazjum św. Anny i Collegium Medicum, k. 160.
- ANZ, Teki: Załatwianie przez konsystorz raportów, sygn. 61, Księga wpisowa pańien wstępujących do klasztoru PP Norbertanek na Zwierzyńcu w Krakowie od najdawniejszych czasów po dni dzisiejsze.
- Archiwum Kurii Metropolitarnej w Krakowie, Teki: Norbertanki, akta od 12 listopada do 25 lutego 1837 roku.

Źródła drukowane:

- Długosz Jan, *Roczniki czyli Kroniki sławnego Królestwa Polskiego*, Księga V–VI: 1140–1240, Warszawa 2009.

Liber beneficiorum dioecesis Cracoviensis, wyd. A. Przędziecki, t. 1–3, Kraków 1863–1864.

Opracowania:

Borkowska Małgorzata., *Zwierzyniec – Norbertanki*, w: *Leksykon zakonnic polskich epoki przedrozbiorowej*, t. 2: *Polska centralna i południowa*, Warszawa 2006, s. 454–489.

—, *Kraków – Norbertanki zwierzynieckie, ciąg dalszy*, (w:) *Leksykon zakonnic polskich epoki przedrozbiorowej*, t. 4: *Uzupełnienia, klasztory śląskie, wiek XIX*, Warszawa 2008, s. 225–230.

Kramarska-Anyszek Krystyna, *Dzieje klasztoru PP. Norbertanek w Krakowie na Zwierzyńcu część druga 1840–1945*, „*Nasza Przyszłość*”, T. 58: 1982, s. 95–168.

—, *Dzieje klasztoru PP. Norbertanek w Krakowie na Zwierzyńcu do roku 1840*, „*Nasza Przyszłość*”, T. 47: 1977, s. 5–169.

Lenczowski Janusz, *Cmentarze na Salwatorze*, Kraków 2021.

Rajman Jerzy, *Klasztor Norbertanek na Zwierzyńcu w wiekach średnich*, Kraków 1993.

—, *Nowożytnie relacje o początkach klasztoru na Zwierzyńcu*, „*Annales Academiae Paedagogicae Cracoviensis*”, T. 40: 2007, *Studia Historica*, nr 5, s. 58–65.

—, *Średniowieczne zapiski w nekrologu klasztoru norbertanek na Zwierzyńcu*, „*Nasza Przyszłość*”, T. 77: 1992, s. 33–55.

Rożek Michał, *Salwator; zabytki i tradycje Zwierzyńca*, Kraków 1988.

Stefaniak Piotr, *Krzyż i Chwała: błogosławiona Bronisława i Konwent Panien Norbertanek na Zwierzyńcu w Krakowie / Cross and Glory: blessed Bronisława and Norbertine Canonesses Convent in Zwierzyniec*, Cracow, Katowice 2019.

—, *Przesławna patronka miasta Krakowa błogosławiona Bronisława*, Kraków 2020.

Piotr Stefaniak, dziennikarz i historyk związany z Krakowem, Warszawą i Budapesztem. Specjalizuje się w badaniach nad klasztorami żeńskich zakonów kontemplacyjnych. Jest autorem 53 książek naukowych i popularno naukowych z dziedziny historii, historii sztuki, hagiografii.

THE ST. JOSEPH BURIAL CHAPEL BELONGING TO THE CANONESSES OF THE PREMONSTRATENSIAN ORDER OF THE ZWIERZYNIEC CANONRY IN KRAKOW AT THE SALWATOR CEMETERY 1889–2020

The tomb of the Norbertine (Premonstratensian) nuns from the Salwator Cemetery is considered the most outstanding 19th-century work of funerary art in Krakow and one of the largest in Poland. It consists of the funeral chapel of St. Joseph and the catacombs located in its basement, where 110 people were buried in niches on five floors between 1889 and 2020. However, the remains of 108 people currently rest there – two were exhumed: a man who was buried there for some time and

Sister Emilia Podoska, whose remains were exhumed on 22 June 1994 in connection with her ongoing beatification process. Of those resting in the catacombs, 105 are Norbertine nuns from the Zwierzyniec canonry, one is a Norbertine nun from the Imbramowice canonry, and two are lay people (a convent servant and a secularised former nun from the Zwierzyniec convent). There are 115 niches in the catacombs, 109 of which are marked with plaques and one with a tombstone; five niches have no markings.

Keywords: Canonesses of the Premonstratensian Order, Norbertines, Zwierzyniec Convent, Salwator Cemetery, St. Joseph's Chapel